

VRAAG

Hasselt, 6 oktober 2017

Aan het kabinet van de provinciegriffier Provincie Limburg
Universiteitslaan 1
3500 Hasselt

Schriftelijke vraag: Bezoekerscentrum de Watersnip in Koersel

Geachte voorzitter,
Geachte griffier,
Beste gedeputeerde,

Op 5 september verscheen in Het Belang van Limburg een artikel met als titel: "De watersnip moet blijven".

In dit artikel spreekt u, gedeputeerde, over het bestellen van een nieuwe studie voor 2018.

- Kan u mij een stand van zaken geven omtrent het dossier van de Watersnip?
- Wat is de stand van zaken betreffende de bestelling van de studie waarvan sprake?

Alvast bedankt voor uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

get. Hendrik Verbrugge
(N-VA fractie)

ANTWOORD

2017-10-12

De heer Hendrik Verbrugge
Provincieraadslid
Bulsstraat 86
3570 Alken

Geachte heer

Betreft: *schriftelijke vraag d.d. 2017-10-06 - Bezoekerscentrum de Watersnip in Koersel*

In antwoord op uw schriftelijke vraag betreffende in rand vermelde aangelegenheid kunnen wij u het volgende meedelen.

Voorgeschiedenis

De geschiedenis van de Watersnip gaat terug tot het jaar 1978. In dat jaar werden de eerste afspraken gemaakt rond de uitbouw van een educatieve werking in Beringen. In 1987 werd voorgesteld om een educatief centrum uit te bouwen aan de rand van het natuurreservaat "vallei van De Zwarte Beek". In 1989 werd beslist om het recreatiegebied 't Fonteitje uit te bouwen als een zone voor passieve dagrecreatie en natuureducatie. In 1993 werd een deel van het strandbadgebouw via erfpacht ter beschikking gesteld aan natuurpunt voor de uitbouw

van een natuur-educatief centrum. Een jaar later werd de erfpacht overgedragen aan de Vlaamse overheid. In 1997 werd het bezoekerscentrum plechtig geopend voor het publiek. In 2002 werd een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de Vlaamse overheid – afdeling Natuur en Bos (ANB) en Natuurpunt om de dagelijkse werking te verzekeren. In die periode wilde ANB het gebouw kopen van Beringen, maar door diverse omstandigheden is dat nooit gebeurd. Ondertussen verloederde het gebouw verder.

In 2001 werd gestart met een natuurinrichtingsproject voor de Zwarte Beek. Het natuurinrichtingsproject wil de natuur in de vallei van de Zwarte Beek alle kansen geven, zowel naar hydrologie als naar natuurontwikkeling. In dit kader werd er ook een recreatiestudie opgemaakt in 2004. De doelstelling voor deze studie was de uitbouw van een aantrekkelijk gebied voor natuurgerichte recreatie dat de bezoeker in contact brengt met de natuur zonder dat daardoor meer gevoelige zones worden verstoord. Op basis van deze studie werden een aantal werken op terrein uitgevoerd, waaronder een ecologisch waterzuiveringssysteem ter hoogte van de plonsvijver en de aanleg van wandelpaden. Verder werden plannen uitgewerkt voor het sturen en zoneren van de recreatie, maar door bezwaren tijdens het openbaar onderzoek werd beslist om de plannen bij te sturen en de uitvoering tot een minimum te beperken.

In het 'Witboek Interne Staatshervorming' van 2011 werd in "doorbraak 62" vastgelegd dat bovenlokale bezoekers- en NME-centra in het beleidsdomein leefmilieu gebundeld moeten worden op het provinciale niveau met als opdracht NME aan te bieden, gericht op het onderwijs, diverse doelgroepen, toerisme en gezinnen. Voor Limburg gaat dit o.a. over het bezoekerscentrum De Watersnip. Vanaf 1 januari 2014 werd het provinciebestuur verantwoordelijk voor De Watersnip m.b.t. de natuur- en milieueducatie en het onthaal. De betrokkenheid van ANB werd stelselmatig afgebouwd. Vanaf 1 januari 2018 trekt ANB zich volledig terug uit het beheer en de werking. ANB gaat zich volledig focussen op haar kerntaken, namelijk het realiseren van de instandhouding van Europese natuurdoelen in de vallei van de Zwarte beek.

Huidige situatie

Beringen is eigenaar van de gebouwen (zijnde het bezoekerscentrum, cafetaria, conciërgewoning en de loods) en bijhorende gronden. De erfpachtovereenkomst voor het bezoekerscentrum wordt dus vervroegd opgezegd waardoor de stad vanaf 2018 volle eigenaar wordt. Natuurpunt baat het gebouw uit en is verantwoordelijk voor de werking. De interne staatshervorming heeft geleid tot meer autonomie, maar ook dalende subsidies. Momenteel is er nog 1,5 VTE betalende kracht (voorheen 4). Natuurpunt heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd om het gebouw energiezuiniger te maken. Desondanks is het gebouw in slechte staat van onderhoud. Delen ervan zijn niet meer toegankelijk.

Momenteel worden er jaarlijks 15 000 bezoekers geteld voor de Watersnip en circa 50 000 bezoekers voor de speeltuin. Daarmee scoort deze attractiepool boven het gemiddelde qua aantal bezoekers van toeristisch-recreatieve attractiepolen in Limburg. Recreatieve fietsers en jeugdkampen zijn hier nog niet bijgeteld. Het belang van dit natuur- en recreatiegebied wordt dan ook beleidsmatig onderschreven in de ruimtelijke visie van de stad Beringen.

De provincie Limburg wil de verantwoordelijkheid voor de educatieve werking van 'De Watersnip' ook in de toekomst op zich blijven nemen. Het coördineren van een regionaal gespreid aanbod van Natuur- en milieueducatie en Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (NMEDO) is één van de kerndoelstellingen van het Provinciaal Natuurcentrum (PNC). Op die manier streeft het in heel Limburg naar schoolnabije, kwaliteitsvolle NMEDO. Deze educatieve werking kadert bovendien ook binnen het netwerk educatie van het PNC. Omwille van de slechte staat van onderhoud in combinatie met een verouderde infrastructuur naar onthaal en natuureducatie is er nood aan een duurzame oplossing.

Gedeputeerde Ludwig Vandenhove gaf daarom dit jaar de opdracht aan het PNC om de actoren bij elkaar te brengen en de klijlijnen voor de toekomst van De Watersnip uit te tekenen.

Aanpak

Om de onthaalfunctie en educatieve werking van De Watersnip ook in de toekomst te verzekeren zal de provincie Limburg de opmaak van een masterplan coördineren. Hiervoor wordt een stappenplan uitgewerkt waarin alle relevante actoren (o.a. ANB, Beringen en Natuurpunt) worden betrokken en waarbij de acties met bijhorende timing in detail worden beschreven. Deze aanpak is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de resultaten van dit masterplan ook worden omgezet in afspraken rond noodzakelijke investeringen in infrastructuur en de bijhorende werking.

Stand van zaken betreffende de bestelling van de studie waarvan sprake?

Op 21 december 2017 wordt er een masterclass georganiseerd waarin de visie en ambitie van het nieuwe bezoekerscentrum zal worden uitgeklaard. Hiervoor wordt beroep gedaan op een studie bureau die deze

masterclass zal begeleiden. De kosten worden verdeeld tussen PNC en ANB. Diverse betrokken organisaties en experts zijn hiervoor uitgenodigd.

Op basis van de resultaten van de masterclass zal begin 2018 een aanbesteding worden uitgeschreven voor de opmaak van een masterplan waarin de stedenbouwkundige en architecturale aspecten van het bezoekerscentrum zullen worden uitgewerkt. Deze studie moet afgerond zijn eind 2018 zodat er in 2019 kan gestart worden met de uitvoering ervan.

In de hoop u met deze informatie van dienst te zijn, tekenen wij

Met vriendelijke groeten

Namens de deputatie

get. Renata Camps
provinciegriffier

get. Ludwig Vandenhove
gedeputeerde